

тания напряженности в обществе и разных его сферах имеет следствие усиления защитных форм поведения у человека. Это обуславливает социальный заказ на практическую разработку поставленных вопросов.

Лазарева Е.
НТУ «ХПИ»

СТРУКТУРА ПРОФЕССИОНАЛЬНОГО САМОСОЗНАНИЯ ЛИЧНОСТИ

Процесс вхождения молодого человека в избранную им профессию – не только приобретение соответствующих трудовых навыков и умений, но и активное личностное становление, принятие профессии, вживание в неё. От того, как человек воспринимает и оценивает свою работу, свои достижения в определенной деятельности и себя в профессиональной ситуации, зависят и эффективность его деятельности, и его общее самочувствие. Поскольку профессиональное самосознание личности непосредственно связано с вопросами управления освоением профессиональной деятельностью и самоуправления в профессиональном развитии личности на различных этапах её профессионального пути, то профессиональное самосознание личности является важным источником и механизмом её профессионального развития и самосовершенствования.

Проблема развития самосознания личности является одной из ключевых в современной психологии, широко обсуждаемой в рамках отечественных и зарубежных психологических исследований.

Проблема развития профессионального самосознания, в отличие от развития самосознания в целом, специфичнее по своему содержанию и связана с профессиональной деятельностью личности – одной из основных форм жизнедеятельности человека. Исследование становления профессионального самосознания личности приобретает особую актуальность потому, что профессиональное самосознание является личностным регулятором профессионального саморазвития и самовоспитания личности, способности профессионала анализировать и оценивать свою деяте-

льність і її результати, свої професійно значимі якості. Професійне самосвідомість прямо пов'язано з усвідомленням людиною себе в професійній діяльності. Якщо самосвідомість формується в життєдіяльності і спілкуванні з оточуючими людьми і є результатом пізнання себе, своїх дій, психічних якостей і т. д., то професійне самосвідомість – це проекція всіх структурних компонентів самосвідомості на професійну діяльність.

Ураховуючи функцію професійного самосвідомості як засобу саморегуляції професійної діяльності, структуру професійного самосвідомості можна представити наступним компонентним складом: усвідомлення професійної моралі і етичності; усвідомлення себе як суб'єкта професійної діяльності; усвідомлення і оцінка відносин; усвідомлення власного розвитку в часовій зв'язі.

В професійній діяльності спеціаліста дуже важливо враховувати рівень його професійного самосвідомості, адже воно безпосередньо пов'язано з питаннями оволодіння і управління професійною діяльністю, з питаннями самоуправління в професійному розвитку особистості на різних етапах її професійного шляху. Також професійне самосвідомість є особистісним регулятором професійного саморозвитку і самовиховання особистості, і тому результати професійної діяльності виражаються, перш за все, в здатності професіонала аналізувати і оцінювати свою діяльність і її результати, свої професійно значимі якості, а це безпосередньо впливає на компетентність, а також на ефективність і плідність діяльності професіонала.

Левчук О.
НТУ «ХП»

ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МЕНЕДЖЕРІВ

У сучасному суспільстві практично будь-яка трудова діяльність за змістом та формою організації об'єктивно стає дедалі більш спільною. У спільній діяльності можливе досягнення суспільних потреб, інтересів та